

Analitičari ne nalaze razloge smene saudijskog ministra nafte

Promena strategije?

OPEC+ bez dodatnog reza proizvodnje

IPO Saudi Aramca – prvo na domaćem tržištu

Smjena Boltone, protivnika detanta SAD sa Iranom, oborila cene nafte

Institucionalni investitori napuštaju fosilna goriva

Estonka Simson budući EU komesar za energiju

Evropski sud ograničio Gaspromu korišćenje gasovoda Opal

Šefčovič domaćin tripartitnih pregovora 19. septembra

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

Rizična smena saudijskog ministra energetike Halida al Faliha	OVDE
OPEC+ bez dodatnog reza proizvodnje	OVDE
Ministar Abdulaziz: OPEC+ dogovor ostaje na snazi	OVDE
Princ Abdulaziz: Što pre IPO Saudi Aramca – prvo na domaćem tržištu	OVDE
Aramco IPO: Ove godine 1%, dogodine još 1% na domaćem tržištu	OVDE
Smena Boltona, protivnika detanta SAD sa Iranom, oborila cene nafte	OVDE
Reutersov ekspert očekuje pad proizvodnje u SAD do kraja godine	OVDE
Institucionalni investitori napuštaju fosilna goriva	OVDE
Donji dom kongresa SAD za zabranu bušenja nafte uz obale okeana	OVDE
BP prodajom nekih naftnih projekata u susret Pariskim klimatskim ciljevima	OVDE
BP lansira snimanja pomoću gasnog oblaka za borbu protiv emisije metana	OVDE
IEA: SAD postaju vodeći svetski izvoznik nafte	OVDE
Trafigura očekuje pad cene Brenta na 50 dolara	OVDE
Estonka Simson budući EU komesar za energiju	OVDE
Elektrane na obnovljive izvore već 2035. ekonomičnije od gasnih	OVDE
Ukidanje oslobađanja od energetske poreza za avio i pomorski transport u EU? ...	OVDE
Moskvu brinu američke pretnje Rosnjeftu	OVDE

GAS

Evropski sud ograničio Gaspromu korišćenje gasovoda Opal	OVDE
Šefčović domaćin tripartitnih pregovora 19. septembra	OVDE
Proizvodnja gasa iz Groningena prestaje do 2022. godine	OVDE
Gasni lobi: Ograničenja kreditiranja mogu štetiti klimatskim ciljevima	OVDE

REGION

RS: Pojeftinio samo TNG	OVDE
Neochim: Cena gasa u Bugarskoj među najvišim u Evropi	OVDE

NAFTA

Rizična smena saudijskog ministra energetike Halida al Faliha ?

RIJAD - Analitičari nastoje da nađu razloge prošle nedelje nagoveštene, a na njenom samom izmaku i realizovane smene glavnog naftnog stratega Saudijske Arabije, Halida al Faliha.

Al Falih je, kraljevskim dekretima, najpre sklonjen sa položaja predsednika upravnog odbora Saudi Aramca a potom u prošli petak novim dekretom i sa mesta ministra energije.

Na oba položaja došli su ljudi odani svemoćnom princu prestolonasledniku Mohamedu bin Salmanu (34), s tim što je prvi put za ministra energetike imenovan jedan član kraljevske porodice, četvrti sin kralja Salmana, Abdulaziz bin Salman (59).

Foto AFP: Al Falih, desno i njegov naslednik, Abdulaziz bin Salman, levo

Najava nove strategije – ali u kom pravcu?

Logičan zaključak je da ova smena znači i promenu naftne strategije Saudijske Arabije, konstatuje analitičar portala **Seeking Alpha**, Robert Boslego – ali u kom pravcu, to nije jasno.

Kako smo preneli u prethodnom broju **NEDELJE**, Al Falih, koji je najpre pridobio Rusiju, a preko nje obezbedio saradnju još desetak ne-OPEC proizvođača nafte i sa svojom Organizacijom zemalja izvoznica nafte pokrenuo tzv. OPEC+ strategiju vraćanja tržišta u ravnotežu politikom ograničenja proizvodnje, nije očigledno zadovoljio Rijad – prvenstveno ostvarenim nivoom cene barela.

Analitičari se slažu da je postojeća cena čak 20-ak dolara ispod nivoa potrebnog Saudijskoj Arabiji da zadovolji potrebe budžeta, obezbedi finansije

za ambiciozni plan diversifikacije saudijske privrede, Vision 2030, princa Bin Salmana (foto), kao i maksimalizuje prihode od najavljene prve inicijalne prodaje akcija Saudi Aramco-a.

Dve opcije – obe sa rupama

Ako je to razlog smene, odnosno cilj nove naftne strategije Rijada, a preko njega i OPEC-a, Al Falihov naslednik, princ Abdulaziz bin Salman može da naredi naftnom kolosu Saudi Aramco da poveća proizvodnju kako bi uvećao prihode, što bi, međutim, izazvalo pad cena nafte.

Druga opcija je da Saudi Aramco dodatno smanji proizvodnju. Cene nafte bi verovatno imale koristi, ali je takođe verovatno da bi vremenski okvir tog benefita bio veoma ograničen, prvenstveno činjenicom da bi veće cene barela dodatno podstakle rast proizvodnje iz naftnih škriljaca u SAD, konstatuje Boslego, inače vlasnik istoimene kompanije za procenu poslovnog rizika.

Prema oceni analitičara vodećeg trgovca naftom, kompanije **Vitol**, dodatno smanjenje proizvodnje je izvesnija opcija, ali to bi pretpostavljalo pritisak Saudijske Arabije na članice OPEC+ koalicije da se povinuju takvoj strategiji.

U analizama se stoga provlači i konstatacija da, bez obzira na rezultate, nije lako pronaći grešku u taktici koju je primenjivao bivši ministar Halid al Falih, pa ima onih koji ovu promenu vide kao još jedan ishitren potez samouverenog princa Mohameda bin Salmana, koji se na kraju može pokazati kontraproduktivan po Rijad i Saudi Aramco.

**SIPAJ DANAS
PLATI SLEDEĆEG
MESECA**

powered by: **SBERBANK**

SA NAMA NA PUTU
PROGRAM LOJALNOSTI

Vraća do 4% računa*

Popusti na benzinskoj stanici

Popusti kod partnera

Besplatna pomoć na putu**

www.sanamanaputu.rs

* Odnosi se na procenat bonus poena koji se ostvaruje za kupovinu G-Drive goriva u nivou Platina.

** Besplatna usluga Asistencije na putu važi prvih godinu dana za sve korisnike koji imaju ugovorenu platnu funkcionalnost na postojećoj kartici.

OPEC+ bez dodatnog reza proizvodnje

ABU DABI - Saudijska Arabija i Rusija pozvale su u četvrtak članice OPEC-a Nigeriju i Irak da dodatnim smanjenjem proizvodnje ispoštuju kvotu iz OPEC+ dogovora koji je na snazi.

Pozivi dvojice ministara energetike (foto) usledili su nakon što je irački ministar nafte Tamer Gadban u sredu rekao da bi OPEC+ mogao razmotriti dublji rez kao odgovor na usporavanje globalnog privrednog rasta zbog trgovinskog spora SAD i Kine.

Nigerija i Irak bi, ako ispune obaveze, doneli dodatno smanjenje ponude OPEC+ zemalja od 400.000 barela na dan (bd), pa je ishod sastanka ministarskog monitoring komiteta tog dogovora razočarao tržište i dodatno u četvrtak oborio cene nafte, sa Brentom ispod 60 dolara barel.

Ministri su na sastanku u Abu Dabiju saopštili da neće biti dodatnog smanjenja na nivou OPEC+ do redovnog ministarskog sastanka OPEC-a u decembru u Beču, prenosi **S&P Global Platts**.

Ministar Abdulaziz: OPEC+ dogovor ostaje na snazi

RIJAD, LONDON - Novoizabrani saudijski ministar energije, princ Abdulaziz bin Salman, izjavio je da neće biti "radikalnih promena" u naftnoj politici zemlje, prenosi u ponedeljak **CNBC**.

Abdulaziz je rekao da se okvir saudijske politike neće promeniti i da ostaje na snazi dogovor između OPEC-a i njegovih saveznika o smanjenju proizvodnje za 1,2 miliona barela dnevno.

Princ Abdulaziz: Što pre IPO Saudi Aramca – prvo na domaćem tržištu

ABU DABI - Glavni izvršni direktor saudijske nacionalne kompanije Saudi Aramco, Amin Nasser, rekao je u utorak da će inicijalna javna ponuda (IPO) deonica naftnog giganta biti prvo organizovana na domaćem tržištu, ali da je Aramco takođe spreman za međunarodni IPO.

Dan ranije, novi saudijski ministar energetike, princ Abdulaziz bin Salman rekao je da će se IPO Saudi Aramco-a dogoditi "vrlo brzo."

"Jedan od primarnih izlistavanja biće (organizovana) lokalno, ali mi smo takođe spremni za listing spolja", rekao je Nasser na marginama Svetskog energetskog kongresa u Abu Dabiju.

Reuters istovremeno javlja da je Aramco angažovao devet banaka kao koordinate za upravljanje IPO-om, među kojima američke gigante JP Morgan i Morgan Stanley.

Na temelju naznačene procene vrednosti kompanije od 2 biliona dolara, Saudi Aramco se nada zaradi od 20 milijardi dolara od prodaje jednog procenta akcija, napominje **Reuters**.

Aramco IPO: Ove godine 1%, dogodine još 1% na domaćem tržištu

NUJORK - Saudi Aramco razmatra izlistavanje najveće svetske kompanije u dva koraka na domaćoj verzi, kako bi osigurao da berza lako apsorpira masivnu inicijalnu ponudu akcija (IPO) te daleko najvrednije svetske kompanije, prenosi **Wall Street Journal**.

Aramco razmatra ponudu od 1% akcija kompanije ove godine i još 1% iduće godine na lokalnom tržištu, s ciljem da na kraju eventualno proda 5%, piše u utorak njujorški berzanski dnevnik.

Očekuje se da će JPMorgan Chase, Morgan Stanley i saudijska Nacionalna komercijalna banka biti vodeći operateri listinga, navodi **WSJ**.

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

Reutersov ekspert očekuje pad proizvodnje u SAD do kraja godine

LONDON - Broj zaposlenih u američkoj naftnoj i gasnoj industriji počeo je da se smanjuje sa oštrim padom cena od četvrtog tromesečja 2018. godine, piše **Reutersov** naftni ekspert John Kemp u analizi dostavljenoj u četvrtak i magazinu **NEDELJA**.

U avgustu je zaposlenost bila za 2% niža nego u istom mesecu godinu dana ranije, a za 4% niža od nedavnog vrha, prema procenama koje je objavio američki Biro za statistiku rada.

Broj novih bušotina za naftu i gas u sedam glavnih škrljnih basena koje prati američka Uprava za energetske informacije (EIA), u julu je opao za 14% u odnosu na vrhunac u oktobru, što bi trebalo da uspori rast proizvodnje nafte u SAD i označi kraj drugog talasa američkog škrljnog buma, piše Kemp. Iskustvo sugeriše da je potrebno oko 3-4 meseca da se pad cena nafte odrazi kroz smanjenje teške opreme i oko 9-12 meseci da se izrazi kroz manju proizvodnju. U skladu sa tim, pad cena nafte od oktobra 2018. trebao bi se pretvoriti u znatno sporiji, ili čak negativan, rast proizvodnje nafte u trećem ili četvrtom tromesečju 2019. i dalje tokom 2020. godine, konstatuje Kemp.

BP planira prodaju nekih naftnih projekata kako bi odgovorio klimatskim ciljevima

LONDON - Generalni direktor BP-a Bob Dudley kaže da kompanija planira prodaju nekih naftnih projekata i obustavljanje drugih kako bi uskladila poslovanje s pariskim klimatskim sporazumom.

U govoru u četvrtak na jednom skupu koji je organizovao JPMorgan Chase, Dudley nije precizirao o kojim poslovima se radi jer su tu "uključene vlade i partneri", prenosi **Bloomberg**.

"Sigurni smo da smo trasirali stazu, koja možda nije linearna, preko koje ćemo se uskladiti sa ciljevima Pariza", rekao je Dudley.

Institucionalni investitori napuštaju fosilna goriva

LONDON - Broj institucionalnih ulagača koji su smanjili fosilna goriva iz svojih portfelja naglo se povećao, narastajući sa 180 u 2014. na 1.100 danas, piše u utorak **Financial Times**.

Pritisak na ove investitore, među koje spadaju osiguravajuća društva, penzioni fondovi, investicioni fondovi, fondacije, investicione kompanije, da prekinu veze s naftom i gasom zbog uloge industrije u podsticanju klimatskih promena ima značajan učinak, navodi londonski poslovnik.

Tako, na primer, Royal Dutch Shell navodi u svom godišnjem izveštaju da su kampanje za uklanjanje uzročnika klimatskih promena „materijalni rizik“ za njegovo poslovanje.

Smena Boltona, protivnika detanta SAD sa Iranom, oborila cene nafte

NUJORK – Tržište je reagovalo odmah u utorak smanjenjem cena nafte (oko 2%) na informaciju da je američki predsednik Donald Tramp otpustio Džona Boltona, ratobornog savetnika za nacionalnu bezbednost.

Bolton je bio protiv Trampove namere da se sastane sa iranskim predsednikom Rohanijem i razmotri opcije ublažavanja sankcija Teheranu, pa se analitičari slažu u oceni da ova smena umanjuje opcije eventualnog vojnog sukoba sa Iranom.

"Bolton se pobrinuo da blokira sve napore za diplomatisanje s Iranom, uključujući plan u kome je posrednik (francuski predsednik) Makron", kaže za **Bloomberg** Suzanne DiMaggio iz spoljnopolitičkog istraživačkog centra Carnegie Endowmenta.

Očekuje se da se Tramp i Rohani sastanu 23. septembra, na marginama generalne skupštine UN u Njujorku, saznaje agencija od upućenih lica.

Donji dom kongresa SAD za zabranu bušenja nafte od obala okeana

VAŠINGTON - Donji dom američkog kongresa usvojio je u sredu zakon kojim se trajno zabranjuju nova bušenja nafte i gasa od obala Atlantika i Pacifika te zemlje i produžio moratorijum na bušenje uz obale Meksičkog zaliva Floride.

Očekuje se da će Predstavnički dom izglasati i predlog zakona koji bi blokirao nameru Trampove administracije da otvori naftnim kompanijama mogućnosti bušenja u tzv. Arktičkom prirodnom rezervatu.

Protivnici Zakona, uglavnom republikanci, tvrdili su da bi zabranom bušenja na moru naneli štetu proizvodnji energije u SAD, smestili američke kompanije iza konkurenata u svetu i ugrozili nacionalnu sigurnost.

Glasanje o zakonima sada ide na Senat kongresa, koji je pod kontrolom republikanaca, pa je malo verovatno da će dobiti podršku, prenosi **CNBC**.

BP lansira snimanja pomoću gasnog oblaka za borbu protiv emisije metana

LONDON - Britanski naftni kolos BP kaže da će lansirati novi sistem snimanja pomoću gasnog oblaka (gas cloud imaging - GCI) iz bespilotnih letelica radi otkrivanja, merenja i smanjenja emisije metana u svojim projektima širom sveta.

Kompanija će koristiti podatke dobijene ovom tehnologijom kako bi je poboljšala ispunjenje cilja intenziteta metana od 0,2% iz svojih upstream poslova.

Iz BP-a kažu da su kontinuirana merenja u novim projektima testirana i instalirana na njenom divovskom polju prirodnog gasa Hazzan u Omanu.

Metan je moćan gas efekta staklene bašte i osnovna komponenta prirodnog gasa, prenosi **Houston Chronicle**. Permski bazen naftnih i gasnih škriljaca u SAD, na primer, poslednjih godina imao je ogromno povećanje emisije metana usled spaljivanja tzv. kaptažnog gasa, potaknutog većom aktivnošću i nedostatkom naftovoda u blizini naftnih bušotina.

IEA: SAD postaju vodeći svetski izvoznik nafte

PARIZ - "Eksplozivna proizvodnja nafte iz škriljaca omogućila je Sjedinjenim Državama da nakratko preteknu Saudijsku Arabiju kao vodećeg svetskog izvoznika nafte", navodi Međunarodna agencija za energiju - **IEA** u svom pomno praćenom mesečnom izveštaju objavljenom u četvrtak.

Ovo dolazi u periodu kada SAD aktivno nastavljaju politiku "energetske dominacije", vršeći pritisak na cene u vreme kada se tržište već bori da s prevelikom ponudom. Cene Brenta smanjene su 18% od vrha dostignutog u aprilu, dok je američka laka WTI nafta u isto vreme pojeftinila 15%.

Amerika je privremeno nadmašila Saudijsku Arabiju kao vodećeg izvoznika nafte u junu, nakon što je izvoz sirove nafte porastao ya iznad 3 miliona barela dnevno (b/d), na blizu 9 miliona b/d, navodi IEA.

U isto vreme, Saudijska Arabija je smanjila izvoz, kako sirove nafte, tako i derivata.

Ona naftom bogata monarhija povratila je prvo mesto u julu i avgustu, kada su proizvodnju u SAD poremetili uragani, uz efekte tekućeg trgovinskog spora sa Kinom, saopštila je IEA.

a

HIP

PETROHEMIJA

HIPLEX

HIPTEN

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Estonka Simson budući komesar za energiju EU

BRISEL - Novoizabrana predsednica Evropske komisije, Ursula von der Leyen predložila je u utorak estonsku političarku Kadri Simson (na slici dole levo) za mesto komesara za energetiku u sledećoj administraciji, a Rumunku Rovanu Plumb (na slici dole desno) za novog EU komesara za transport, javljaju **agencije**.

Plumb je poslanik u Evropskom parlamentu i bivši ministar saobraćaja, životne sredine i klimatskih promena u vladi Rumunije, a u budućoj komisiji nasleđuje aktuelnog komesara za transport, Slovenku Violetu Bulc.

Von der Leyen je rekla da planira da proširiti EU sistem trgovanja emisijama (ETS) na pomorski sektor i s vremenom da smanji dodelu besplatnih dozvola za emisije CO2 avio prevoznicima.

Takođe želi da do 2030. uključi drumski transport u ETS, u sklopu napora EU da do 2050. postigne tzv. klimatsku neutralnost. U novoj "vladi" EU koja stupa na dužnost od 1. novembra Simson će zauzeti fotelju u kojoj sedi Španac Miguel Arias Canete.

U pismu opisa misije Simsonove, Von der Leyen je napisala da želi da se uloga usredotoči na "brzo sprovođenje zakonodavstva o energetskej efikasnosti i obnovljivoj energiji" ... kao i „brzoj integraciji pametne tehnologije u oblasti transporta“.

Ukidanje oslobađanja od energetskeg poreza za avio i pomorski transport u EU?

BRISEL - Evropska unija razmatra reformu energetskeg poreza kako bi ih uskladila s klimatskim ciljevima, pokazao je jedan EU dokument, u kome su navedene moguće mere uvećanja minimalnih poreskih stopa poreza, poreza na fosilna goriva i prekida izuzeća za sektore vazdušnog i pomorskog transporta.

Dokument, koji je video **Reuters**, pripremila je finsko predsedavanje EU uoči sastanka ministara finansija bloka u 7. septembra u Helsinkiju.

Interni radni program koji su pripremili službenici Komisije pre imenovanja nove predsednice Evropske komisije, Ursule von der Leyen u julu predviđa zakonodavne predloge za ukidanje oslobađanja od poreza za avio i pomorski saobraćaj do početka 2020. godine. U svakom slučaju o promenama EU treba da odluči većinom, navodi se u dokumentu.

Elektrane na obnovljive izvore uskoro ekonomičnije od gasnih

NIJUJORK – Jedna nova studija utvrdila je da će nekih 90 odsto elektrana na gas u SAD biti do 2035. manje ekonomične od onih napajanih obnovljivim izvorima energije.

Studija Instituta Rocky Mountain konstatuje da će elektrane na gas koje se sada otvaraju postati neekonomične i pre nego što se isplate investitorima. „Naša priča za gasne elektrane glasi: Ako iz gradite, neće se pokretati - neće se pokretati prema očekivanim faktorima kapaciteta“, rekao je za **Bloomberg** Mark Dyson, koautor izveštaja. "I to se filtrira sve do gasovoda," dodao je on.

Trafigura očekuje pad cene Brenta na 50 dolara

SINGAPUR - Cena severnomorske referentne sirove nafte Brent mogla bi pasti na nivo kakav nije zabeležen od decembra 2018. godine, što bi zahtevalo dublja smanjenja proizvodnje zemalja OPEC-a i njegovih saveznika, tvrde iz jednog od najvećih svetskih trgovaca naftom.

Makroekonomski tokovi i rastuća ponuda usmeriće kurs Brenta prema 50 dolara za barel u narednih šest meseci, što je oko 20% niže od trenutne cene, rekao je u sredu za **Bloomberg** Ben Luckock, kopredsednik sektora globalne trgovine naftom u kompaniji Trafigura.

Cena Brenta će se verovatno srednjoročno i dugoročno vratiti na raspon od 70 do 75 USD, dovoljno jeftin za potrošače, ali dovoljno visok da donosi zaradu za proizvođače. rekao je on.

Moskvu brinu američke pretnje Rosnjeftu

MOSKVA - Ruska vlada izrazila je zabrinutost zbog nedavnih pretnji Vašingtona da će nametnuti sankcije ruskom državnom naftnom gigantu Rosnjeftu zbog njegovih poslova u Venecueli.

"Zabrinuti smo zbog nedavnih izjava (specijalnog izaslanika SAD za Venecuelu Elliotta) Abramsa o „svim opcijama na stolu“, koje on ponavlja s vremena na vreme, i njegovim pretnjama da će uvesti sankcije Rosnjeftu“, rekao je zamenik ruskog ministra spoljnih poslova Sergej Rjabkov u četvrtak za agenciju **TASS**.

Napomenuo je da, mada „sankcije same po sebi ne daju efekta“, rusku vladu brine to što Sjedinjenim Državama nedostaje „stvarno razumevanje situacije i međusobne povezanosti različitih procesa vezano za Venecuelu u politici Sjedinjenih Država“.

Američki izaslanik Abrams ranije ove nedelje rekao je da Vašington ne isključuje sankcioniranje Rosnjefta zbog budućeg poslovanja s Venezuelom, dodajući, doduše, da njegove aktivnosti za sada ne krše postojeće američke sankcije protiv te zemlje.

The advertisement features the EKO logo in the top left corner. The main text 'Smile' is written in a large, grey, cursive font, with 'KLUB' in red, bold, uppercase letters below it. A small 'Free-form Snip' label is positioned above the 'Smile' text. At the bottom left, it says 'BR. KARTICE' followed by the card number '12345678901234567'.

GAS

Evropski sud ograničio Gaspromu korišćenje gasovoda Opal

BRISSEL - Evropski sud je u utorak, na pritužbu Poljske, poništio odluku EU kojom je ruskom Gaspromu omogućeno da transportuje više prirodnog gasa preko gasovoda Opal, javlja **Reuters**.

OPAL je zapravo krak Severnog toka koji u istočnoj Nemačkoj teče paralelno sa poljskom granicom sve do Češke, odakle gas vodi u celu centralnu Evropu. Maksimalni kapacitet gasovoda je 35 milijardi kubika godišnje.

Presuda dolazi u vreme kada se Poljska i druge istočnoevropske države bore protiv planova Gasproma i Nemačke da udvostruče kapacitet Severnog toka i zaobiđu postojeće rute transporta preko Poljske i Ukrajine.

U odluci iz 2016. godine kojom je uklonjeno dugotrajno ograničenje isporuka ruskog gasa u Evropu preko Opala, izvršna vlast EU ukinula je Gaspromu gornju granicu korišćenja najviše 50% kapaciteta tog gasovoda i podigla je na 90%. Međutim, Evropski sud pravde je podržao prigovor Poljske i njena državne gasne kompanija PGNiG, da će ovim ustupkom Gaspromu opasti transport konkurentskim gasovodima.

Odluka jača poziciju Ukrajine

Izvršni direktor PGNiG-a Piotr Wozniak rekao je da odluka ECJ-a "znatno poboljšava pregovaračku poziciju Ukrajine" uoči pregovora sa Gaspromom o nastavku tranzita gasa za Evropu preko te zemlje. On je dodao da će se količina gasa koja se šalje kroz Ukrajinu povećati za najmanje 12,5 milijardi kubnih metara godišnje, za koliko treba da se smanji protok Gasproma kroz Severni tok i Opal.

Sud EU presudio je u utorak da odluka iz 2016. "krši princip energetske solidarnosti", jer Komisija nije ispravno procenila kako uravnotežiti interese Nemačke sa negativnim posledicama po ostale države članice EU. Odluka suda odmah stupa na snagu.

Posledice po Severni tok 2

Portparol Evropske komisije nije komentarisao hoće li Brisel u roku od dva meseca uložiti žalbu na presudu, već je konstatovao da će se sada primenjivati pravila iz 2009. koja su regulisala transport preko Opal-a.

Iz Gazprom Exporta je saopšteno da će proučiti presudu i njene pravne i komercijalne posledice.

Reuters navodi da ova odluka može imati posledice na primenu pravila kojima treba da se upravlja sličan gasovod, Eugal, za transport gasa iz Severnog toka 2 kopnom u Nemačku.

Šefčović domaćin tripartitnih pregovora 19. septembra

BRISSEL - Predstavnici Rusije, Ukrajine i Evropske unije sastace se 19. septembra kako bi razgovarali o ruskim isporukama gasa Ukrajini, saopštio je u ponedeljak potpredsednik Evropske komisije zadužen za energetiku Maroš Šefčović.

Maroš Šefčović
@MarosSefcovic

On je preko svog **Twitter** naloga, izrazio "uverenje da bi napredak poslao snažan pozitivan signal tržištu i potrošačima uoči zimske sezone".

Sporazum o tranzitu gasa između Rusije i Ukrajine ističe u januaru, a ukrajinske vlasti su zabrinute zbog mogućnosti da Moskva obustavi isporuke gasa kroz

Ukrajinu, ostavljajući neke ukrajinske regione bez tog energenta u jeku zime.

Снага
природе

Партнерство са природом
трајна је **ИНВЕСТИЦИЈА**

Gasni lobi: Ograničenja kreditiranja mogu štetiti klimatskim ciljevima

BRISEL – Evropsko udruženje lobi gasne industrije, Eurogas, upozorilo je da bi obustavljanje kreditiranja koje najavljuju Evropska investiciona banka (EIB) i drugi zajmodavci moglo usporiti prelaz s termoelektrana na ugalj na manje zagađujuće gasne elektrane i štetiti klimatskim ambicijama bloka.

Očekuje se da će uprava EIB-a, većinom sastavljena od ministara finansija zemalja EU, ovog meseca raspravljati o predlogu obustavljanja finansiranja novih projekata koji se oslanjaju na fosilna goriva do kraja 2020. godine.

"To je velika greška", upozorio je predsednik Eurogasa i direktor sektora gasnog poslovanja, obnovljivih izvora energije i struje u francuskom naftnom kolosu Total, prenosu **Euractiv**. "Ako EIB zauzme stav i ne utvrdi razliku između pojedinih vrsta fosilnih goriva, imaćemo teškoća... pri zameni postojećih termoelektrana na ugalj i nećemo ispuniti naše klimatske ciljeve", dodao je.

Proizvodnja gasa iz Groningena prestaje do 2022. godine

AMSTERDAM - Holandska vlada kaže da će obustaviti proizvodnju iz najvećeg polja prirodnog gasa u Groningenu do 2022. godine, osam godina pre prvobitnog plana, javlja u utorak **Reuters**

Groningen je u 2013. proizveo gotovo 54 milijarde kubnih metara gasa pre nego što su potresi izazvani bušenjem počeli da prave štetu i primorali operatere da postepeno smanjuju proizvodnju.

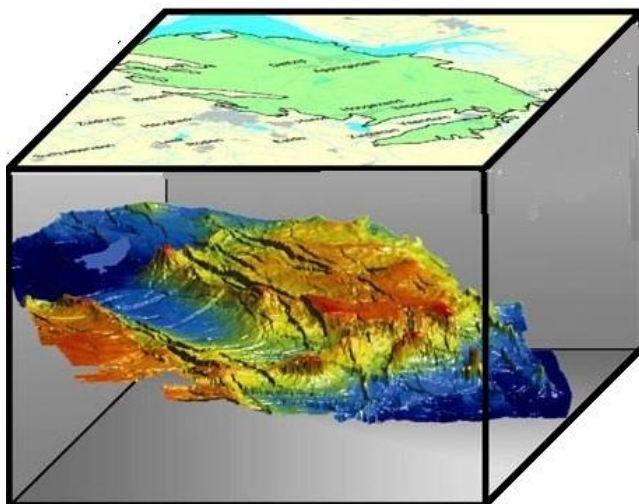

Foto GeoExPro: Maketa površine polja

Holandski ministar ekonomije Eric Wiebes signalizirao je prošlog meseca da bi se proizvodnja s najvećeg kopnenog gasnog polja u Evropi mogla obustaviti mnogo pre nego što se očekivalo, a sada kaže da bi se to moglo desiti do sredine 2022., pod pretpostavkom prosečnih vremenskih uslova.

Groningen bi ostao u režimu rezervnog depozita eventualno do 2026. godine i aktivirao se ukoliko bi vanredne hladnoće to iziskivale, dodaje Wiebes.

Polje Groningen, kojim zajednički upravljaju Royal Dutch Shell i Exxon Mobil, dugo je bilo jedan od glavnih evropskih izvora snabdevanja prirodnim gasom. Otkriveno je 1959. godine, sa rezervoarom od 2,8 biliona kubnih metara gasa, a proizvodnju je počelo četiri godine kasnije.

REGION

RS: Pojeftinio samo TNG

BANJALUKA - Cene tečnog naftnog gasa u Republici Srpskoj pale su za šest do osam feninga po litru, dok cene ostalih naftnih derivata miruju i prema najavama naftaša, neće biti menjane u iduće tri nedelje, bez obzira na kretanja na svetskom tržištu.

Sekretar grupacije za promet naftom i naftnim derivatima pri Privrednoj komori RS Zoran Berak ističe za *Glas Srpske* da se rast cena goriva na može očekivati samo u slučaju da nakon tri nedelje cene nafte nastave da rastu na tržištu.

Na pumpama Krajinapetrola, na primer, vozači izdavaju 0,99 KM za litar TNG-a, umesto dosadašnjih 1,07 KM, dok je za litar dizela potrebno izdvojiti od 2,27 do 2,37 KM. Litar benzina 95 košta 2,26 KM, dok se benzin 98 prodaje za 2,36 maraka.

"Imamo jeftini i skupi dizel, pa je cena prvog 2,27 KM, dok ovaj drugi košta 2,35 KM po litru. Za litar benzina 95 potrebno je izdvojiti 2,25 KM, a benzin 98 nemamo. Ne očekujemo promene u skorije vreme", istakli su na jednoj od Petrolovih pumpi za Glas Srpske.

Neochim: Cena gasa u Bugarskoj među najvišim u Evropi

SOFIJA - Cena prirodnog gasa u Bugarskoj je nekonkurentna i jedna je od najviših u Evropi, rekao je šef pravne službe kompanije Neochim AD, Stefan Dimitrov za *Radio Focus*.

On je rekao da cena gasa zahvata oko 80% troškova finalnog proizvoda i dodao da ova firma iz hemijskog sektora Bugarske neće moći da nastavi normalnu proizvodnju ako Bulgargas ne okonča pregovore s Gaspromom o smanjenju cene gasa.

"Trenutno smo u vrlo nepovoljnom položaju jer se prirodni gas prodaje u Bugarskoj po jednoj od najviših cena u EU. U Bugarskoj nema slobodnog tržišta, a glavni dobavljač je Bulgargas. Nažalost, u ovome Neochim se suočava s velikim izazovom: da li će nastaviti da radi ili zaustaviti pogone i čekati bolja vremena", naglasio je Dimitrov.

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave